

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

21 януари 2021 година *

„Преюдициално запитване — Данъчно облагане — Данък върху добавената стойност (ДДС) — Директива 2006/112/ЕО — Член 2, параграф 1, буква в), член 24, параграф 1 и член 25, буква а) — облагаеми сделки — Възнаграждения за публично разгласяване на музикални произведения — Член 28 — Организация за колективно управление на авторски права — Събиране на възнагражденията от крайния потребител от свое име и за сметка на притежателите на авторските права“

По дело C-501/19,

предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Înalta Curte de Casație și Justiție (Върховен касационен съд, Румъния) с акт от 22 февруари 2019 г., постъпил в Съда на 28 юни 2019 г., в рамките на производство по дело

UCMR — ADA Asociația pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor

срещу

Asociația culturală „Suflet de Român“, представлявано от своя ликвидатор, Pro Management Insolv IPURL,

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: А. Prechal (докладчик), председател на състава, R. Silva de Lapuerta, заместник-председател на Съда, изпълняващ функцията на съдия от трети състав, N. Wahl, F. Biltgen и L. S. Rossi, съдии,

генерален адвокат: J. Richard de la Tour,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за UCMR — ADA Asociația pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor, от А. Achim,
- за румънското правителство, първоначално от С.-R. Canțâr, R. Hațieganu и А. Rotăreanu, а впоследствие от Е. Gane, А. Rotăreanu и R. Hațieganu, в качеството на представители,
- за полското правителство, от В. Majczyna, в качеството на представител,

* Език на производството: румънски.

– за Европейската комисия, от L. Lozano Palacios и A. Armenia, в качеството на представители,
след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от
1 октомври 2020 г.,
постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 24, параграф 1, член 25, буква а) и член 28 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 2006 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 9, том 3, стр. 7), изменена с Директива 2010/88/ЕС на Съвета от 7 декември 2010 г. (ОВ L 326, 2010 г., стр. 1) (наричана по-нататък „Директивата за ДДС“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между UCMR — ADA Asociația pentru Drepturi de Autor a Compozitorilor (UCMR — ADA Сдружение за колективно управление на авторските права на композиторите (наричано по-нататък „UCMR — ADA“) и Asociația culturală „Suflet de Român“ (Сдружение за култура „Suflet de Român“, наричано по-нататък „Сдружението“), понастоящем в ликвидация, относно облагането с данък върху добавената стойност (ДДС) на изплащането на възнаграждение, което се дължи от Сдружението на UCMR — ADA, за публичното разгласяване на музикални произведения в рамките на организиран от сдружението спектакъл.

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 Член 2, параграф 1 от Директивата за ДДС гласи:
„Следните сделки подлежат на облагане с ДДС:
[...]
в) доставката на услуги, извършвана възмездно на територията на държава членка от данъчнозадължено лице, действащо в това си качество;
[...].“
- 4 Член 24, параграф 1 от тази директива гласи следното:
„Доставка на услуги“ означава всяка сделка, която не представлява доставка на стоки“.
- 5 Съгласно член 25, буква а) от посочената директива:
„Доставката на услуги, наред с другото, може да включва една от следните сделки:
а) прехвърляне на права върху нематериална вещ, независимо дали при това се оформя документ за собственост;
[...].“

6 Член 28 от същата директива гласи:

„Когато данъчнозадължено лице, действащо от свое име, но за сметка на друго, участва в доставка на услуги, за него се счита, че самото то е получило и доставило услугите“.

Румънското право

Данъчният кодекс

7 Член 126, озаглавен „Облагаеми сделки“, от Legea № 571/2003 privind Codul fiscal (Закон № 571/2003 за приемане на Данъчния кодекс) от 22 декември 2003 г. (М.Оф., част I, № 927/23 декември 2003 г.) в редакцията му, приложима към спора в главното производство (наричан по-нататък „Данъчният кодекс“), гласи:

„1. За целите на ДДС в Румъния подлежат на облагане сделките, които отговарят на следните кумулативни условия:

а) сделките, които по смисъла на членове 128—130 представляват или се третираат като възмездна доставка на стоки или услуги, подлежаща на облагане с ДДС; [...]“.

8 Член 129 от Данъчния кодекс, озаглавен „Доставка на услуги“, предвижда:

„1. Доставка на услуги означава всяка сделка, която не представлява доставка на стоки по смисъла на член 128.

2. Когато данъчнозадължено лице, действащо от свое име, но за сметка на друго, участва в доставка на услуги, за него се счита, че самото то е получило и доставило услугите.

3. Доставката на услуги включва сделки като:

[...]

б) прехвърляне на права върху нематериална вещ, независимо дали при това се оформя документ за собственост, по-специално: прехвърлянето и/или предоставянето на авторски права, патенти, лицензии, марки и други подобни права;

[...]

е) посреднически услуги, извършвани от лица, действащи от името и за сметка на други лица, когато извършват дейност във връзка с доставка на стоки или услуги.

[...]“.

Законът за авторското право

- 9 Член 13 от Legea № 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe (Закон № 8/1996 за авторското право и сродните му права) от 14 март 1996 г. (М.Оф., част I, № 60/26 март 1996 г.) в редакцията му, приложима към спора в главното производство (наричан по-нататък „Законът за авторското право“), гласи:

„Използването на произведение поражда за автора отделни и изключителни имуществени права, които му позволяват да разреши или забрани:

[...]

f) прякото или непрякото публично разгласяване на произведението по какъвто и да е начин, включително предоставянето му на публично разположение, по такъв начин че лица от обществеността да могат да имат достъп до него от място и в момент, избран индивидуално от тях;

[...]“.

- 10 Дял III от този закон е озаглавен „Управление и защита на авторското право и сродните му права“. Глава I от него, отнасяща се до „[у]правление на имуществените авторски и сродни права“, съдържа три раздела. Членове 123—123⁴ са включени в раздел I, озаглавен „Общи разпоредби“.

- 11 Член 123 от посочения закон предвижда:

„1. Притежателите на авторски и на сродни права могат да упражняват признатите им с настоящия закон права лично или чрез упълномощени организации за колективно управление при условията, предвидени в настоящия закон.

[...]

3. Притежателите на авторски или сродни права не могат да прехвърлят признатите с настоящия закон имуществени права на организации за колективно управление“.

- 12 Член 123¹ от същия закон гласи:

„1. Колективното управление е задължително за упражняването на следните права:

[...]

e) правото на разгласяване пред публика на музикални произведения [...]

[...]

2. По отношение на посочените в параграф 1 права организациите за колективно управление представляват и притежателите на права, които не са ги упълномощили за това“.

- 13 Член 125, параграф 2 от Закона за авторското право, включен в раздел II, озаглавен „Организации за колективно управление на авторски и сродни права“, гласи:

„[О]рганизациите [за колективно управление] се създават пряко от физически или юридически лица — притежатели на авторски или сродни права, и действат в рамките на възложените им правомощия и въз основа на устава, приет в съответствие с предвидената в закона процедура“.

14 Член 129¹ от посочения закон гласи следното:

„Когато колективното управление е задължително, ако притежателят [на авторски права] не членува в нито една организация, правомощията се упражняват от организацията в сектора, която има най-голям брой членове. Притежателите на права, които не са представявани, могат да поискат дължимите им суми в срок до три години, считано от датата на уведомлението. След изтичането на този срок сумите, които не са били разпределени или поискани, се използват съгласно решение на общото събрание, с изключение на разходите за управление“.

15 В дял III, глава I от посочения закон, раздел III, озаглавен „Функциониране на организациите за колективно управление“, включва членове 130—135.

16 Член 130, параграф 1 от същия закон предвижда:

„Организациите за колективно управление са длъжни:

- a) да предоставят при поискване неизключителни разрешения на ползвателите преди всяко използване на защитения репертоар, чрез неизключителна лицензия в писмена форма, срещу възнаграждение;
- b) да изготвят методики за областите си на дейност, включващи съответните имуществени права, чието заплащане следва да се договори с ползвателите, в случаите на произведения, чийто начин на използване не допуска индивидуално разрешение от страна на притежателите на права;

[...]

- e) да събират сумите, дължими от ползвателите, и да ги разпределят между притежателите на права [...];

[...]“.

17 Член 131¹, параграф 1 от Закона за авторското право, който допълва разпоредбите на член 130, параграф 1, буква b), гласи:

„Методиките се договарят от организациите за колективно управление на права и представителите [на определени сдружения и на определени организации на потребителите], въз основа на следните основни критерии:

- a) категорията на притежателите на права, членове или не, както и областта, в която се провеждат преговорите;

[...]

- d) частта от използването на репертоара, който се управлява от организацията за колективно управление;

[...]

- f) получените от ползвателите приходи от дейността по използването на репертоара, предмет на преговорите.

[...]“.

18 Член 134 от този закон гласи:

„1. Упражняването на предвиденото в упълномощаването колективно управление по никакъв начин не ограничава имуществените права на притежателите на правата.

2. Колективното управление се осъществява в съответствие със следните правила:

- a) решенията относно методиките и правилата за събиране на възнаграждения и други суми от ползвателите и относно разпределянето на тези суми между притежателите на права, както и решенията относно други по-важни въпроси на колективното управление се приемат от членовете на общото събрание в съответствие с устава;
- b) комисионното възнаграждение, дължимо от притежателите на права, които са членове на организация за колективно управление за покриване на оперативните разходи на последната [...], и комисионното възнаграждение, дължимо на организацията за колективно управление, в качеството ѝ на единствен субект, събиращ авторски възнаграждения [...], не могат заедно да надвишават 15 % от събираните годишно суми;
- c) при липса на изрично решение на общото събрание събираните от организацията за колективно управление суми не могат да се използват за общи цели, различни от поемането на действителните разходи, свързани със събирането на дължимите суми и разпределянето им между членовете; общото събрание може да приеме решение, съгласно което до 15 % от събираните суми могат да се използват за общи цели и само в рамките на осъществяваната дейност;
- d) събираните от организация за колективно управление на авторски права суми се разпределят индивидуално между притежателите на права пропорционално на използването на репертоара на всеки от тях най-късно шест месеца след датата на получаването им; притежателите на права могат да поискат заплащане на сумите, събрани на номинална основа или за чието разпределяне не е необходимо да се представят конкретни документи, в срок до 30 дни, считано от датата на събирането им;
- e) дължимото от притежателите на правата комисионно възнаграждение се удържа от сумите, дължими на всеки от тях след изчисляване на индивидуалното разпределение;

[...]

3. Възнагражденията, заплащани на организациите за колективно управление, не са и не могат да се приравняват на техни приходи.

4. При изпълнение на предоставените им права съгласно настоящия закон на организациите за колективно управление не могат да се прехвърлят или предоставят авторски или сродни права или упражняването на такива права“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 19 UCMR — ADA е организация за колективно управление на имуществени авторски права върху музикални произведения, която е определена от Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (Служба за авторско право, Румъния) като единствения субект, събиращ авторски възнаграждения в Румъния за публичното разгласяване на музикални произведения по време на концерти, спектакли или артистични събития.

- 20 На 16 ноември 2012 г. Сдружението организира концерт-спектакъл, на който се изпълняват музикални произведения пред публика. За тази цел сдружението получава от UCMR — ADA неизключителна лицензия срещу заплащането на възнаграждение за публичното разгласяване на тези произведения.
- 21 След като Сдружението заплаща само част от възнагражденията, поискани от UCMR — ADA, организацията предявява иск пред съда. Въпреки че първата и въззивната инстанция приемат, че сдружението дължи пълния размер на поисканите възнаграждения, въззивният съд решава, че сделката по събиране от UCMR — ADA на възнагражденията не подлежи на облагане с ДДС, и намалява сумата, която сдружението дължи, с размера на този данък.
- 22 В касационната си жалба пред Înalta Curte de Casație și Justiție (Върховен касационен съд, Румъния) UCMR — ADA твърди, че въззивният съд е нарушил Данъчния кодекс и принципа на данъчен неутралитет относно ДДС, тъй като в резултат на неговото решение UCMR — ADA, а не Сдружението ще понесе тежестта на ДДС, въпреки че не е краен потребител на разглежданите произведения.
- 23 Като изпитва съмнения относно тълкуването на Директивата за ДДС, запитващата юрисдикция поставя, на първо място, въпроса дали сделка, чрез която притежателите на права върху музикални произведения дават разрешение на организаторите на събития да използват такива произведения, може да се квалифицира като „възмездна доставка на услуги“ по смисъла на тази директива. В това отношение, въпреки че си дава сметка, че главното производство се отнася до имуществени права и категории притежатели на имуществени права, които се различават от разглежданите по делото, по което е постановено решение от 18 януари 2017 г., SAWP (C-37/16, EU:C:2017:22), запитващата юрисдикция иска да се установи дали съображенията на Съда в това решение могат да се приложат *mutatis mutandis* в случая.
- 24 Ако посочената сделка трябва да се разглежда като възмездна доставка на услуги, запитващата юрисдикция иска, на второ място, да се установи, позовавайки се на решение от 14 юли 2011 г., Henfling и др. (C-464/10, EU:C:2011:489), дали, когато получава възнаграждение от ползвателите на музикални произведения, организацията за колективно управление действа в качеството на данъчнозадължено лице по смисъла на член 28 от Директивата за ДДС. Ако е възможно, тя иска да се установи какви са последиците по отношение на задължението за издаване на фактури с включен ДДС както за организацията за колективно управление, така и за притежателите на авторски права.
- 25 При тези обстоятелства Înalta Curte de Casație și Justiție (Върховен касационен съд, Румъния) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
- „1) Извършват ли притежателите на права върху музикални произведения доставки на услуги по смисъла на член 24, параграф 1 и член 25, буква а) от Директивата за ДДС по отношение на организаторите на събития, от които организациите за колективно управление, въз основа на разрешение — неизключителна лицензия, получават от свое име, но за сметка на притежателите на права възнаграждения за публичното разгласяване на музикални произведения?
- 2) При утвърдителен отговор на първия въпрос, действат ли организациите за колективно управление, когато получават възнаграждения от организаторите на събития за правото на публично разгласяване на музикални произведения, в качеството на данъчнозадължено лице по смисъла на член 28 от Директивата за ДДС и длъжни ли са да издават фактури с ДДС на съответните организатори на събития, и ако възнаграждение се разпределя на авторите и на други притежатели на авторски права върху музикални произведения, трябва ли те на свой ред да издават фактури с ДДС на организацията за колективно управление?“.

Производството пред Съда

- 26 Поради здравната криза съдебното заседание за изслушване на устните състезания, насрочено първоначално за 27 май 2020 г., е отменено и поставените въпроси за устен отговор са заменени с въпроси за писмен отговор. Страните отговарят на тези въпроси в указания срок.

По преюдициалните въпроси

По първия въпрос

- 27 С първия въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 2, параграф 1, буква в), член 24, параграф 1 и член 25, буква а) от Директивата за ДДС трябва да се тълкуват в смисъл, че притежателят на авторски права върху музикални произведения извършва възмездна доставка на услуги в полза на краен потребител — организатор на спектакли, когато последният е получил разрешение чрез неизключителна лицензия за публично разгласяване на тези произведения срещу заплащане на възнаграждение, събирано от определена организация за колективно управление, която действа от свое име, но за сметка на притежателя на авторските права.
- 28 Съгласно член 2, параграф 1, буква в) от Директивата за ДДС на облагане с ДДС подлежат възмездните доставки на услуги на територията на дадена държава членка от данъчнозадължено лице, действащо в това си качество.
- 29 Съгласно член 24, параграф 1 от тази директива всяка сделка, която не представлява доставка на стоки, трябва да се счита за доставка на услуги. В член 25 от Директивата за ДДС са примерно изброени три различни вида сделки, които могат да се квалифицират като „доставки на услуги“, сред които е и сделката, посочена в член 25, буква а), която се състои в прехвърлянето на права върху нематериална вещ.
- 30 Преди да се установи дали дадена доставка на услуги като разглежданата в главното производство може да представлява прехвърляне на права върху нематериална вещ по смисъла на тази разпоредба, следва да се прецени дали този вид сделка се извършва възмездно. Всъщност, както е видно от точка 28 от настоящото решение, съгласно член 2, параграф 1, буква в) от Директивата за ДДС, за да попада в нейния обхват, такава доставка на услуги трябва във всички случаи да е извършена възмездно (вж. в този смисъл решение от 18 януари 2017 г., SAWP, C-37/16, EU:C:2017:22, т. 24).
- 31 От постоянната съдебна практика следва, че доставка на услуги е извършена възмездно по смисъла на Директивата за ДДС и следователно подлежи на облагане с ДДС само ако между доставчика и получателя съществува правоотношение, в рамките на което се правят взаимни престации, като полученото от доставчика възнаграждение представлява действителната равностойност на услугата, предоставена на получателя. Случаят е такъв, ако съществува пряка връзка между извършената услуга и получената ѝ равностойност и платените суми действително представляват насрещна престация за услуга, която е определяема в рамките на такова правоотношение, при което се правят взаимни престации (вж. по-специално решенията от 18 януари 2017 г., SAWP, C-37/16, EU:C:2017:22, т. 25 и 26 и от 11 юни 2020 г., Vodafone Portugal, C-43/19, EU:C:2020:465, т. 31 и цитираната съдебна практика).
- 32 Според предоставената от запитващата юрисдикция информация, приложимото в главното производство национално право въвежда задължително колективно управление за упражняването на правото на разгласяване пред публика на музикални произведения, по-специално по време на спектакли. Колективното управление налага по-конкретно, че

- единствено една определена организация за колективно управление има задължение да предоставя при поискване на ползватели, като организаторите на спектакли, неизключителна лицензия за публичното разгласяване на въпросното произведение. Когато събира дължимите на притежателите на авторските права възнаграждения, тази организация действа от свое име, но за сметка на притежателите на авторските права, независимо от това дали те са членове на тази организация.
- 33 От така предоставената информация следва, че в положение като разглежданото в главното производство притежателят на авторските права извършва възмездна доставка на услуги по отношение на организатора на спектакли въпреки посредничеството на организацията за колективно управление.
- 34 Всъщност, първо, в такъв случай съществува правоотношение, в рамките на което се извършват взаимни престации, доколкото, като разрешава публичното разгласяване на музикално произведение, притежателят на авторските права предоставя ползването му на ползвател. Този ползвател от своя страна извършва доставка на притежателя на авторските права, като изпълнява задължението си за заплащане на възнаграждение за ползването на поисканото произведение на организацията за колективно управление. В случая последната действа за сметка на притежателите на авторските права.
- 35 В положение като разглежданото в главното производство обстоятелството, че ползването на защитеното произведение е предоставено по изрично искане на ползвателя, който от своя страна заплаща дължимо обезщетение, потвърждава не само съществуването на правоотношение, в рамките на което между доставчика — притежател на авторски права, и получателя ползвател се извършват взаимни престации, но същевременно позволява да се установи съществуването на пряка връзка между извършената услуга и действително получената насрещна престация.
- 36 Второ, следва да се приеме, че в положение като разглежданото в главното производство заплащането от ползвателя възнаграждение действително представлява насрещна престация за услуга, извършена в рамките на това правоотношение. В тази връзка от предоставените от запитващата юрисдикция данни е видно, че дължимите от организацията за колективно управление суми на притежателите на авторските права, макар да се определят окончателно съгласно установените от националното право методики, са предназначени за заплащането на възнаграждение за предоставената услуга.
- 37 Този извод не се опровергава от факта, че възнаграждението се събира от организация за колективно управление, тъй като посочената организация действа за сметка на притежателите на авторските права, и не може да се постави под въпрос от обстоятелството, че колективното управление на възнаграждението е в резултат на задължение, произтичащо от закон, както посочва генералният адвокат в точка 48 от заключението си, или че организацията за колективно управление действа както по отношение на авторите, които са нейни членове, така и по отношение на тези, които не са, тъй като начинът ѝ на управление не се променя в зависимост от категорията на притежателите на авторските права.
- 38 Ето защо положение като разглежданото в главното производство се различава от това, по което е постановено решение от 18 януари 2017 г., SAWP (C-37/16, EU:C:2017:22), в два аспекта. От една страна, между притежателите на права и крайния ползвател на защитеното произведение съществува правоотношение, в рамките на което извършват взаимни престации. От друга страна, съществува пряка връзка между извършената услуга и получената ѝ равностойност, тъй като заплащаните от крайния потребител възнаграждения действително представляват насрещна престация за услуга, извършена от притежателя на авторското право, която е определяема, докато в точки 28—30 от посоченото решение Съдът е постановил, че

разглежданите такси, дължими от някои производители и вносители по силата на националния закон, който определя и техния размер, са предназначени за финансирането на справедливото възнаграждение в полза на притежателите на разглежданите права.

- 39 След като е установено, че разглежданата в главното производство сделка представлява възмездна доставка на услуги по смисъла на член 2, параграф 1, буква в) от Директивата за ДДС, не е необходимо да се определя дали тя попада в обхвата на понятието „прехвърляне на права върху нематериална вещ“ по смисъла на член 25, буква а) от посочената директива, тъй като списъкът на доставките на услуги по член 25 не е изчерпателен.
- 40 От гореизложеното следва, че член 2, параграф 1, буква в) от Директивата за ДДС трябва да се тълкува в смисъл, че притежателят на авторски права върху музикални произведения извършва възмездна доставка на услуги в полза на краен потребител — организатор на спектакли, когато последният е получил разрешение чрез неизключителна лицензия за публично разгласяване на тези произведения срещу заплащане на възнаграждение, събирано от определена организация за колективно управление, която действа от свое име, но за сметка на притежателя на авторските права.

По втория въпрос

- 41 С втория въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 28 от Директивата за ДДС трябва да се тълкува в смисъл, че организация за колективно управление, която от свое име, но за сметка на притежателите на авторски права върху музикални произведения събира възнаграждението, което им се дължи в замяна на разрешението за публичното разгласяване на техните защитени произведения, действа в качеството на „данъчнозадължено лице“ по смисъла на тази разпоредба и поради това за нея се счита, че самата тя е получила тази доставка на услуги от притежателите на авторските права, преди да я достави на крайния потребител. Запитващата юрисдикция иска да се установи и дали в такъв случай, от една страна, организацията за колективно управление трябва да издаде от свое име фактури на крайния потребител, които отразяват събраните от него възнаграждения с включен ДДС, и от друга, дали притежателите на авторските права от своя страна са длъжни да издадат на организацията за колективно управление фактури с включен ДДС за извършената доставка, за която се отнася полученото възнаграждение.
- 42 Що се отнася до първата част на този въпрос, следва да се припомни, че когато данъчнозадължено лице, действащо от свое име, но за сметка на друго участва в доставка на услуги, за него се счита съгласно член 28 от Директивата за ДДС, че самото то е получило и доставило услугите.
- 43 В този смисъл споменатата разпоредба създава правна фикция за наличието на две идентични доставки на услуги, осъществени последователно. По силата на тази фикция се счита, че стопанският субект, който участва в предоставянето на услуги и има качеството на комисионер, най-напред е получил въпросните услуги от стопанския субект, за чиято сметка действа, който има качеството на доверител, след което лично предоставя тези услуги на клиента (решение от 4 май 2017 г., Комисия/Люксембург, C-274/15, EU:C:2017:333, т. 86 и цитираната съдебна практика).
- 44 В случая от акта за преюдициално запитване е видно, първо, че колективното управление е задължително за упражняването на правото на разгласяване пред публика на музикални произведения, по-специално по време на спектакли. В този случай посочената организация за колективно управление представлява и притежателите на права, които не са я упълномощили за това и които съответно не са членове на тази организация. Второ, изключителните имуществени права на притежателите на авторски права, които им позволяват да разрешат или

забранят по-специално публичното разгласяване на дадено произведение, не могат да бъдат прехвърляни на организациите за колективно управление. Трето, съгласно приложимото национално право организацията за колективно управление е длъжна, от една страна, да предоставя при поискване неизключителни разрешения на ползвателите и от друга, да изготвя методики за подходящото заплащане, което следва да се договори с ползвателите, в случаите на произведения, чийто начин на използване не допуска индивидуално разрешение от страна на притежателите на права. Четвърто, когато възнагражденията се дължат на притежателите на авторски права в съответствие с тези методики, предоставяното на ползвателя разрешение от организацията за колективно управление включва сумите, които последната събира от свое име, но за сметка на притежателите на авторските права.

- 45 От изложените съображения следва, че в положение като разглежданото в главното производство, когато организацията за колективно управление предоставя лицензи на ползвателите на защитени произведения и събира възнаграждения в замяна на това ползване от свое име, но за сметка на притежателите на авторските права, тя участва в доставката на услуги, извършвана от притежателя на авторски права в полза на ползвателя, т.е. на организатора на спектакли. Поради това за посочената организация се счита, че, на първо място, самата тя е получила от притежателите на права посочената доставка на услуги, преди, на второ място, да достави тази услуга на крайните потребители.
- 46 Следователно при обстоятелства като разглежданите в главното производство организацията за колективно управление трябва да се разглежда като комисионер по смисъла на член 28 от Директивата за ДДС.
- 47 Обстоятелството, че дадена организация за колективно управление представлява и притежатели на авторски права, които не са я упълномощили за това, не противоречи на този извод, тъй като нито разглежданата доставка на услуги, нито начинът на осъществяването ѝ се различават в зависимост от категорията на съответните притежатели на авторски права.
- 48 Всъщност от предоставената от запитващата юрисдикция и от румънското правителство информация е видно, че в разглежданата в главното производство система за задължително колективно управление приложимото право не прави разграничение в зависимост от наличието на качеството на член в дадена организация за колективно управление или липсата на такова качество във връзка с предоставянето на лицензи, събирането на възнаграждения и тяхното разпределение и дължимата на организацията за колективно управление комисиона.
- 49 Що се отнася до втората част на въпроса за последиците от прилагането на член 28 от Директивата за ДДС във връзка с фактурирането, следва да се припомни, че тъй като посочената разпоредба е част от дял IV от тази директива, озаглавен „Облагаеми сделки“, доставките на услуги, осъществени последователно, попадат в приложното поле на ДДС. От това следва, че ако доставката на услуги, в която участва даден стопански субект, се облага с ДДС, правоотношението между този стопански субект и стопанския субект, за сметка на който той извършва действия, също се облага с ДДС (вж. в този смисъл решение от 19 декември 2019 г., *Amărăști Land Investment*, C-707/18, EU:C:2019:1136, т. 38).
- 50 Ето защо, когато организацията за колективно управление, която действа като данъчнозадължено лице, извършва от свое име, но за сметка на притежателите на авторски права сделка по предоставянето на неизключителни лицензи на организаторите на събития за целите на публичното разгласяване на музикални произведения срещу възнаграждение, тази организация осъществява сделка, която попада в обхвата на приложното поле на ДДС, по същия начин както притежателите на авторски права предоставят облагаема услуга, когато получават възнаграждения от организацията за колективно управление.

- 51 При това положение и с оглед на спазването на принципа на данъчен неутралитет организацията за колективно управление е длъжна да издаде от свое име на крайния потребител фактура, отразяваща събирането на дължимите от него възнаграждения, с включено ДДС. По-нататък, след получаването на прехвърлените от тази организация възнаграждения, притежателите на авторските права, ако са данъчнозадължени лица, са длъжни да издадат на посочената организация фактура, отразяваща получените възнаграждения с ДДС.
- 52 От гореизложеното следва, че член 28 от Директивата за ДДС трябва да се тълкува в смисъл, че организация за колективно управление, която от свое име, но за сметка на притежателите на авторски права върху музикални произведения събира възнаграждението, което им се дължи в замяна на разрешението за публичното разгласяване на техните защитени произведения, действа в качеството на „данъчнозадължено лице“ по смисъла на тази разпоредба и поради това за нея се счита, че самата тя е получила тази доставка на услуги от притежателите на авторските права, преди да я достави на крайния потребител. В такъв случай организацията е длъжна да издаде от свое име фактури на крайния потребител, които отразяват събраните от него възнаграждения с включен ДДС. Притежателите на авторски права от своя страна са длъжни да издадат на организацията за колективно управление фактури с включен ДДС за извършената доставка, за която се отнася полученото възнаграждение.

По съдебните разноски

- 53 С оглед на обстоятелството, че за страните в главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

- 1) Член 2, параграф 1, буква в) от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност, изменена с Директива 2010/88/ЕС на Съвета от 7 декември 2010 г., трябва да се тълкува в смисъл, че притежателят на авторски права върху музикални произведения извършва възмездна доставка на услуги в полза на краен потребител — организатор на спектакли, когато последният е получил разрешение чрез неизключителна лицензия за публично разгласяване на тези произведения срещу заплащане на възнаграждение, събирано от определена организация за колективно управление, която действа от свое име, но за сметка на притежателя на авторските права.
- 2) Член 28 от Директива 2006/112/ЕО, изменена с Директива 2010/88, трябва да се тълкува в смисъл, че организация за колективно управление, която от свое име, но за сметка на притежателите на авторски права върху музикални произведения събира възнаграждението, което им се дължи в замяна на разрешението за публичното разгласяване на техните защитени произведения, действа в качеството на „данъчнозадължено лице“ по смисъла на тази разпоредба и поради това за нея се счита, че самата тя е получила тази доставка на услуги от притежателите на авторските права, преди да я достави на крайния потребител. В такъв случай организацията е длъжна да издаде от свое име фактури на крайния потребител, които отразяват събраните от него възнаграждения с включен ДДС. Притежателите на авторски права от своя страна са длъжни да издадат на организацията за колективно управление фактури с включен ДДС за извършената доставка, за която се отнася полученото възнаграждение.

Подписи